

PUNCTE DE VEDERE ASUPRA HG 363/2010

comparativ cu ORDINUL MLPAT 11/N/1994

1. STANDARDE DE COST PENTRU OBIECTIVE DE INVESTITII FINANTATE DIN FONDURI PUBLICE

HG 363/2010 porneste de la un set de 15 exemple de investitii publice, foarte diferite ca tema de proiectare, complexitate si valoare de investitie (de la canal de irigatie impermeabilizare, la reabilitare drum forestier secundar, pana la centru cultural, etc) ce pot fi promovate de 5 ministere semnatare.

Conform HG 363 din 2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investitii din fonduri publice:

Standardele de cost se aproba pentru investitiile identificate in anexa 1 (Art.1);

Standardele de cost constituie elemente de referinta cu rol de ghidare in promovarea obiectivelor de investitii finantate din fonduri publice, similar dpdv tehnic cu obiectivele de referinta prezentate in standardele respective (Art. 2);

Standardele de cost se actualizeaza periodic sau ori de cate ori este necesar prin hotarare de Guvern, la propunerea Ministerului Dezvoltarii Regionale si Turismului, in functie de evolutia progresului tehnic si a preturilor resurselor sopecifice in domeniul constructiilor si /sau pe baza solicitarilor fundamentale ale ministerelor..." (Art 4.)

Cu toate acestea, putem observa ca in ciuda schimbarilor substantiale ale elementelor de referinta luate in calcul, standardelor de cost nu au fost actualizate niciodata de la data aparitiei.

Astfel:

1. Standardele de cost au fost calculate prin rulare a listelor de cantitati pe categorii de lucrari in preturi la nivelul lunii ianuarie 2010. O interogare a INS ne arata o crestere in perioada ianuarie 2010 – august 2015 a IPC total de 115,45%, IPC marfuri nealimentare 123,68% si servicii 122,68%.
2. In caracteristicile de calcul s-a tinut seama de codul de proiectare seismica P100-1/2006 si nu de cel actual, respectiv P100-1/2013 care

prevede o marire a intervalului de recurenta de la 150 la 225 de ani prin cresterea coeficientului α_g (care in unele cazuri a ajuns sa se dubleze), ceea ce duce la un consum mai mare de otel beton.

3. S-au modificat normele privind siguranta la foc a constructiilor P118/1999 prin aparitia Reglementarilor tehnice "Normativ de Securitate la incendiu a parcajelor subterane pentru autoturisme – NP 127/2009
4. Au intrat in vigoare P118- 2/2013 si respective P118-3/2015 care prevad masuri mai drastice de prevenire si semnalizare la incendiu, activitati neprevazute in proiectele tip ce au stat la baza calcularii standardelor de cost in anul 2010.
5. Clasa de performanta energetica este calculata conform MC 001/3-2006 (Metodologia de calcul al performantei energetice a cladirilor), in prezent fiind in vigoare MC 001/4-2009 ale carei prevederi sunt mai drastice, ducand la consumuri mai mari de materiale.
6. S-a modificat normativul de proiectare a instalatiilor electrice aferente cladirilor, respectiv I7-2011, care prin prevederile sale privind tipurile de cabluri folosite creste costurile de executie.

Concluzii:

1. Standardele de cost stabilite prin HG363/ 2010 sunt depasite, ele trebuind a fi actualizate
2. Standardele de cost sunt aplicabile numai investitiilor din anexa 1, deci nu pot fi aplicate pentru alt tip de investitii, pentru reabilitari de cladiri publice sau in revizii de proiecte, asa cum abuziv si fara discernamant se intampla in practica.
3. De subliniat ca desi in HG 363/ 2010 este prevazuta cresterea pretului unitar datorat in principal influentei zonei seismice si climatice, precum si caracteristicilor geomorfologice ale terenului de fundare se justifica distinct in documentatia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, acest lucru nu se aplica. Deasemenea trebuie subliniat ca sunt si alte motive/ situatii care pot conduce la necesitatea cresterii acestor preturi unitare, respectiv amplasarea in zone speciale, zone de protectie, etc..

2. VALORI PENTRU ACTIVITATEA DE PROIECTARE SI INGINERIE

Ordinul 11/N din 1994 al MLPAT prin care s-a aprobat Metodologia de calcul a onorariilor si preturilor pentru proiectarea investitiilor si studiilor din domeniul urbanismului si amenajarii teritoriului

Este o metodologie care a fost avizata de organizatiile profesionistilor din domeniu:

UAR - singura organizatie profesionala a arhitectilor de la data respectiva
AICPS - asociatia inginerilor constructori proiectanti de structuri
AICR - asociatia inginerilor constructori din Romania

In tabelul anexa 6.14.A. care stabileste baza tarifara pentru proiectare de cladiri si alte lucrari, nu exista procent reprezentat de **valoarea de baza a proiectarii** din valoarea de investitie mai mic de 3% decat in cazul proiectelor de locuinte cu valori de investitie estimate actualizate de cca 18.000.000 euro, (deci foarte mari si evident cu un grad de repetabilitate foarte mare).

Studiul de fezabilitate nu este faza si nici etapa de proiectare si se tarifeaza suplimentar costului proiectului tehnic (v. pag.36).

Orice alte studii si misiuni de proiectare inclusiv cele de urbanism se tarifeaza distinct (v.pag.37).

Ordinul 11N/1994 **NU a fost abrogat**, este inca valabil, si cu toate acestea este acceptat numai partial si ocazional de catre investitorii publici.

HG 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investitii finantate din fonduri publice

Nu a fost avizat de organizatiile profesionistilor din domeniu.

Nu este o metodologie, ci un set de 15 exemple de investitii publice, foarte diferite ca tema de proiectare, complexitate si valoare de investitie.

In ceea ce priveste cheltuielile de proiectare, fara a exista vreo diferentiere functie de complexitatea prigramului (de exemplu spital versus gradinta) la fiecare exemplu exista aceeaasi nota (v.pag 45), cel putin ambigua din punct de vedere juridic, care spune:

la pct.1 ca **standardul de cost nu cuprinde cheltuielile aferente ... cap 3 – cheltuieli de proiectare si asistenta tehnica ...**

si la pct.2 ca pentru aceste *cheltuieli necuprinse in standardul de cost*
se iau in considerare urmatoarele niveluri maximale de cheltuieli exprimate in procente astfel :

a) proiectare si inginerie 3% din valoarea investitiei de baza...

c) asistenta tehnica 1,5 % din valoarea investitiei de baza

Trebuie reamintit ce includ aceste capitole cf.HG 28/2008:

3.3.Proiectare și inginerie Se includ cheltuielile pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (**studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic și detalii de execuție**), **pentru plata verificării tehnice** a proiectării și pentru plata elaborării certificatului de performanță energetică a clădirii, precum și pentru elaborarea **documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor** aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, **documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic** etc.). Pentru lucrările de intervenții la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor la obiective începute și neterminate, se includ cheltuielile efectuate pentru **expertizarea tehnică**. Pentru lucrările de creștere a performanței energetice a clădirilor ca urmare a modernizărilor/reabilitărilor, se includ **cheltuielile pentru efectuarea auditului energetic**.

3.6.Asistență tehnică Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

a) asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tariful proiectului);

b) plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

....din care se poate constata destul de usor ca limitarea tuturor acestor cheltuieli la maxim 3% este abuziva si cel puțin arbitrara, iar cat revine proiectantului si cat diriginților de șantier pentru asistenta tehnica ramane neclar si interpretabil.

In practica curenta standardele de cost se e impugn prin asimilare/ extrapolare abuziva la investitii publice si in situatii care nu au legatura cu exemplele prevazute.

CONCLUZII

Ordinului arhitecților din Romania i s-a refuzat utilizarea costurilor minime in proiectare, sau utilizarea costurilor de referinta, in prezent elaborandu-se un sistem informational asupra consumurilor orare pe faze de proiectare si nu pe baza procentelor din valoarea de investitie, neacceptate de legislatia Uniunii Europene. Directiva europeana privind serviciilor impune eliminarea oricaror tipuri de preturi - fixe, maxime, minime.

In acest timp insa, autoritatea publica in Romania are dreptul sa utilizeze costuri de referinta si procente din valoarea de investitie, sa impuna limite maxime arbitrare, fara consultarea profesionistilor si fara a prezenta o minima justificare metodologica.

In situatia responsabilitatilor impuse in mod aberant de noua forma a legii 10 si a prevederilor si modului de interpretare a HG 28/2008 despre care s-a scris si discutat deja in cadrul OAR si al organizatiilor profesionale din domeniul constructiilor, devine un act de inconstienta si disperare a presta servicii de proiectare pentru investitii publice. (Atasam un exemplu de

formular de *Declaratie privind obligatiile si raspunderile proiectantului* pe care proiectantii sunt obligati sa-l semneze pentru a participa la o licitatie publica).

Trebuie subliniat ca actuala legislatie si modul ei deformat de aplicare nu afectateaza numai profesionistii din domeniu, ci, din pacate, contribuie practic la *subminarea economiei nationale* prin faptul ca :

- manifesta o desconsiderare si subestimare a procesului de proiectare, nu permite eficientizarea din punct de vedere tehnico- economic a solutiilor, opunindu-se progresului tehnologic in domeniu si economisirii resurselor,
- franeaza intregul proces de realizare a investitiilor,
- nu permite accesarea facila a fondurilor europene, si mai mult impiedica absorbtia acestora;
- nu ajuta prin rigiditatea si ambiguitatea promovata la diminuarea coruptiei ci dimpotriva o favorizeaza.

RECOMANDARI

Se impune corelarea urgenta a actelor normative si a responsabilitatilor ce rezulta din acestea, promovarea metodologiei corecte de calcul a serviciilor de proiectare si renuntarea la costuri standard arbitrar fixate.

Standardele de cost constituite ca elemente de referinta cu rol de ghidare in promovarea obiectivelor de investitii finantate din fonduri public ear trebui sa se bazeze pe indicatori ai costurilor de executie pe tipuri de investitii culesi din piata de catre institutiile abilitate sau de catre asociatiile sau patronatele in domeniu.

Arh. Constantin Gorcea

Arh. Michaela Gafar